

PRISTUP PROJEKTOVANJU ENTERIJERA STAMBENOG OBJEKTA U SAVREMENOM DRUŠTVENOM KONTEKSTU**APPROACH TO INTERIOR DESIGN OF A RESIDENTIAL BUILDING IN A CONTEMPORARY SOCIAL CONTEXT**

Tamara Kecman, *Fakultet tehničkih nauka, Novi Sad*

Oblast- ARHITEKTURA I URBANIZAM

Kratak sadržaj – Ovaj rad prikazuje projekat enterijera stambenog objekta tačno definisanih korisnika prostora u kontekstu savremenog društva. Lokacija objekta smeštena je u prirodnom okruženju na planini Tari u mestu Klačnik.

Ključne reči: *Enterijer, stambeni objekat*

Abstract – This paper presents the design of a residential building which corresponds to selected residents in the contemporary social context. The building is situated in a natural surrounding environment, on Tara mountain, the village of Klačnik.

Keywords: *Interior design, residential building*

1. UVOD

Inspirisano neprekidnim promenama našeg društva, problematika ovog istraživanja kreće se u domenu povezanosti prostora i društva, posebno u odnosu na egzistencijalni prostor, stambenu jedinicu. Preispitivanje postojećih i postavljanje novih obrazaca stanovanja savremenog načina života predstavlja osnovnu tematiku ovog istraživanja. Pažnja će biti usmerena istraživanjem unutrašnjeg prostora jasno definisanih korisnika prostora. Spajanje programa privatnog i poslovnog je koncept koji se sve češće primenjuje, omogućen današnjom internet erom, rezultirajući atipičnim rešenjima privatnih domova. Prostor današnjeg svakodnevnog života sve više se odvija na prelazu privatne i radne sfere, tačnije radno postaje i privatno.

Odnos između ove dve sfere je neiscrpna tema sa neograničenim mogućnostima iznalaženja kvalitetnih prostornih rešenja zavisno od afiniteta korisnika za koju se projektuje i konteksta u kome nastaje. S tim u vezi, baviću se konkretnim primerom zadate ciljne grupe i lokacije u kojoj će prostor biti smešten.

Cilj istraživanja je utvrđivanje kvaliteta i karakteristika prostora koji nastaju u fizičkim okvirima jednopodružičnog stanovanja u uslovima gde korisnici prostora definišu funkcionalne tokove. Istraživanje razmatra stanovanje u okviru društvenih, kulturoloških i političkih specifičnosti svakog pojedinca savremenog života.

Cilj rada jeste definisanje savremenog tipa stambene jedinice koji odgovara na realne, a promenljive potrebe

NAPOMENA:

Ovaj rad proistekao je iz master rada čiji mentor je bio dr Marko Todorov.

savremenog čoveka, pri tome ne zanemarujući individualnost svakog korisnika.

Istraživanje sa jedne strane treba da odgovori na ključna pitanja vezana za stambenu jedinicu: Kome je namenjena? Koje su realne potrebe korisnika? Da li se one menjaju kroz vreme? Koji deo svakodnevnice je isključivo privatna, a koje prostore su korisnici spremni da dele? a sa druge strane da kroz davanje odgovora na pitanje definiše prostorne kvalitete koji stambenu jedinicu čine adaptibilnom na promenljive zahteve savremenog načina života svakog korisnika ponaosob, kao i na promenljive zahteve jednog korisnika kroz vreme.

2. ISTRAŽIVANJE PROSTORA ZA STANOVANJE U KONTEKSTU SAVREMENOG SVETA**2.1. Individualnost kao koncept savremenog društva**

Kako bi se savremeni gradovi u nekoj meri odbranili od negativnih uticaja koje plasira potrošačka ideologija, neophodno je ponovno promišljanje prostora i njegovih funkcija. Kada je reč o unutrašnjem prostoru, prvenstveno je potrebno korigovati shvatanje potrebe za diverzitetom među vrstama unutrašnjih prostora, po pitanju gabarita, funkcije, konteksta i možda najvažnije njegovih korisnika. Kako se ne bi upalo u zamku generalizovanja, pre svega treba izbegavati generalizovanje korisnika istih. Akcenat pri promišljanju bilo novih prostora ili adaptacije postojećih, jeste na tome da oni treba da služe određenoj grupi ljudi. Tehnička sredstva komunikacije su nas oslobodila gotovo svih neposrednih ljudskih kontakata [1], s tim u vezi, prostor koji pruža fizički okvir ljudskoj egzistenciji se u svom fundamentalnom obliku izmenio. Problem savremenog društva se u svojoj biti svodi na problem očuvanja sopstvenog identiteta.

Dok je u prošlosti bilo najznačajnije uklopiti se u zajednički društveni ideal, sada postaje sve značajnije da se nečija kulturološka, društvena i etnička individualnost prepoznaju i afirmišu, tražeći prostor svoje manifestacije. Osnovno pitanje arhitektonske prakse postaje pitanje uloge stambenog prostora u komforu automatizovanog društva, odnosno: kako trajnost građevine i efemernost svakodnevnog života koreliraju.

Ukoliko posmatramo javne prostore kao nosioce socijalnih vrednosti [2] i kao rezultat diskursivnih režima, prostore privatne sfere možemo da posmatramo kao mesta prebivališta, mesta prisvajanja, prostore koji nastaju uz svakodnevno delovanje pojedinca i predstavljaju njegov

odraz [3]. Privatni kao i radni prostor treba da izaziva osećaj pripadnosti, mesto sa kojim se identifikujemo.

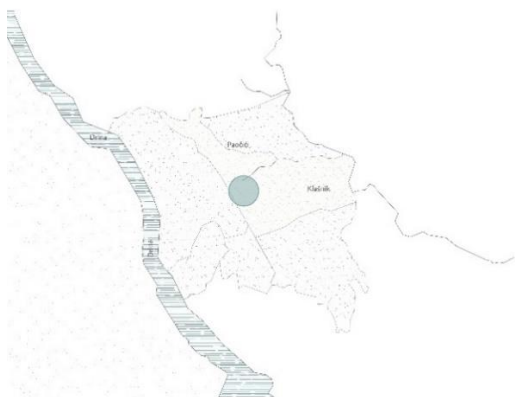
Kao bitne tačke istraživanja savremenog prostora u ovom radu se obrađuju sledeće teze:

1. Individualnost kao koncept savremenog društva
2. Poštovanje različitosti kao koncept savremenog društva
3. Personifikacija prostora
4. Fleksibilnost kao jedan od bitnih faktora savremenog društva (laka i brza prilagodljivost promenama)
5. Ciljna grupa/korisnici prostora
6. Metode studije slučaja

3. PRISTUP PROJEKTOVANJU SAVREMENIH PROSTORA ZA ŽIVOT KROZ KONKRETAN ZADATAK

3.1. Definisane projektnog zadatka

Projektni zadatak: Preispitivanje i postavljanje novih obrazaca stanovanja savremenog načina života - u zadatom volumenu 8x8x8m objekta za mladi bračni par na lokaciji planine Tara, u predelu Klačnik (Slika 1.), uz reku Drinu. Preispitati i isprojektovati unutrašnji prostor.

Slika 1. Lokacija projektovanog objekta (šira situacija)

3.2. Personalizacija korisnika

Analizom afiniteta, navika i potreba korisnika, njihovog ličnog stila i senzibiliteta stvorena je autentična slika koncepta prostornog oblikovanja.

Zadatak je ovom konkretnom prostoru dati karakteristike njegovih korisnika, kako bi se specifični osobnosti povezali sa prostorom, odnosno kako bi se prostor personifikovao.

3.3. Participacija korisnika prostora - prepoznavanje konkretnih potreba i želja korisnika, definisanje potencijala datog prostora kao i iskorišćavanje potencijala konteksta objekta

Nakon što se istražio kontekst i što su se utvrdili profili korisnika prostora i njihove potrebe u skladu s kojima projektujemo, pristupilo se konceptualizaciji idejnog rešenja. Stvorio se ambijent koji se razvija i prilagođava

svojim korisnicima, umesto da ima zacrtan i uniformisan način upotrebe i doživljavanja.

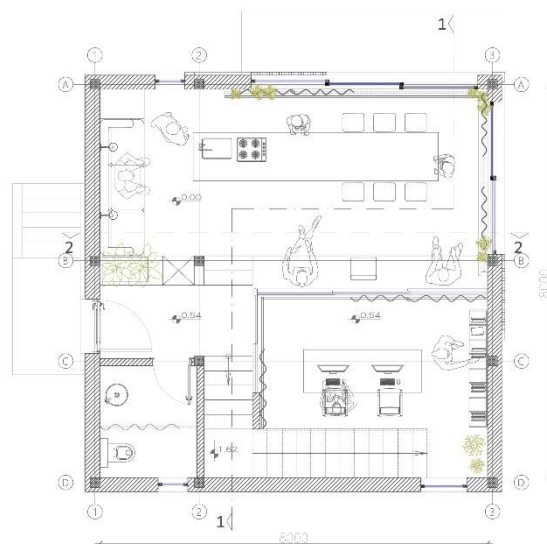
4. OPIS PROJEKTOG REŠENJA

4.1. Figurisanje programa u datom prostoru

Program unutrašnjeg prostora ovog konkretnog zadatka koncipiran je kao program homeoffice-a, kako bi zadovoljio sve potrebne reference korisnika prostora. Kontekst lokacije doprinosi dodatnom kvalitetu programa toliko da korisnici u prostoru tokom rada ili obavljanja dnevnih aktivnosti imaju uhvaćene kadrirane vizure prirode.

4.2. Organizacija prostora projektnog zadatka

Prostor enterijera celog objekta podeljen je u dve velike prostorne celine: prizemlje (Slika 2.), gde je smešten sadržaj prostora za druženje, pripremu hrane, obedovanje (Slika 3.) i rad (Slika 4.) dok je na spratu (Slika 5.) prostor za odmor, relaksaciju, smeštaj stvari (slika 6.), kupatilo (Slika 7.) i mogućnost obavljanja drugih aktivnosti kao što su čitanje, joga, slušanje vinila i slično (Slika 8.)

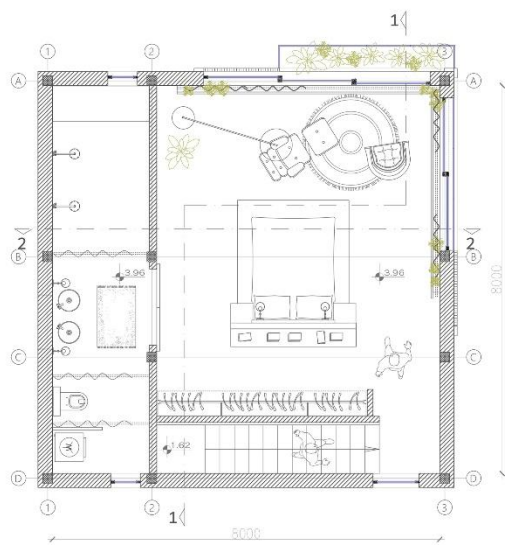
Slika 2. Osnova prizemlja

Slika 3. Vizualizacija prizemlja

Slika 4. Vizualizacija prizemlja

Slika 5. Osnova sprata

Slika 6. Vizualizacija sprata

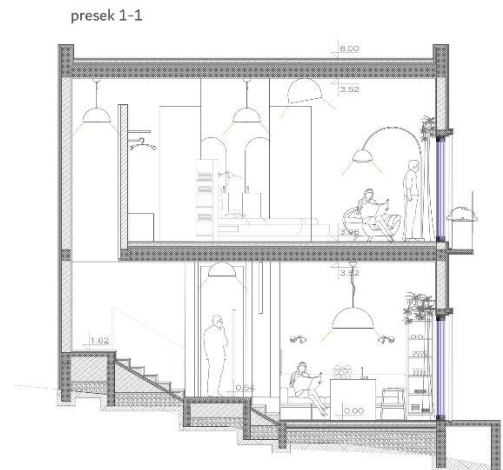
Prostor prizemnog dela podeljen je u dva nivoa (Slika 9.) kako bi objekat pratio nivo terena. Visinska razlika savladana je u dva segmenta, prvi je stepenicima, a drugi visinom od 54cm iskorišćena u funkcionalnom smislu kao prostorni element za srednje sedenje kao integralni deo elementa. Na ovaj način stvara se i struktura koja ima ulogu i u definisanju granica manjih prostornih celina.

Slika 7. Vizualizacija sprata

Slika 8. Vizualizacija sprata

Slika 9. Karakterističan presek

5. REZULTATI

Prikazan projekat generiše objekat organizovan u nekoliko prostornih celina, tako da svaka oblikuje specifičan program ali i mogućnost njegove transformacije u jednu veću zajedničku celinu u zavisnosti od željene aktivnosti i događaja u samom prostoru. Male celine sa specifičnim programima projektovane su tako da po potrebi postaju

izvanredno privatne, a po potrebi se preko pokretnih pregrada (staklenih zidova i draperija) otvaraju ka događajima i ljudima sa kojima korisnici biraju da dele prostor. Stanovnik tako „oprema“ svoj stambeni prostor spram svojih ličnih potreba i životnih navika.

Pokretnim elementima prostora ostavlja se korisniku mogućnost stvaranja različitih atmosfera prostora. Tako prostor postaje krajnje personalizovan, i kroz odabir oblika, veličine, funkcije, količine osvetljenosti, boje, teksture i materijala priča priču o tome ko su korisnici prostora.

Stvoren je multifunkcionalni prostor fleksibilnog karaktera čime je otvorena mogućnost za stvaranje različitih događaja u prostoru kako bi sve želje i potrebe korisnika prostora bile zadovoljene.

6. ZAKLJUČAK

Prezentovan rad predlaže novi pristup i shvatanje odnosa korisnika i prostora izrođenog iz novog načina koje nameće era u kojoj živimo, novog tipa stambene jedinice koji nije šablon, već visoko fleksibilan mehanizam, koji trenutno odgovara na promenjene socijalne i kulturološke uslove i prilagođen je afinitetu, ličnom stilu i potrebama specifičnih korisnika prostora.

Na konkretnom primeru predstavljen je prostor u potpunosti prilagođen svakodnevnom funkcionisanju savremenog korisnika prostora.

Prostor dobija lični karakter njegovih korisnika implementiranjem personifikacije korisnika u njega samog. Novi sistem stanovanja poštuje različitost, autentičnost, želje i potrebe svakog pojedinačnog korisnika, i prilagođava se promenama. Novi tip kulture življenja, demonstrira prostorni, funkcionalni i socijalni diverzitet.

7. LITERATURA

- [1] Norberg-Šulc, Kristijan; *Egzistencija, prostor i arhitektura*, 63.
- [2] Maraš, Igor; *Transformacije gradskog bloka tranzicioni prostori u XX i početkom XXI veka – ideali i ideje o gradu*, 11.
- [3] Maraš, Igor; *Transformacije gradskog bloka tranzicioni prostori u XX i početkom XXI veka – ideali i ideje o gradu*, 100.

Kratka biografija:

Tamara Kecman rođena je u Bihaću 1990. god. Osnovne studije na Fakultetu tehničkih nauka iz oblasti Arhitektura i urbanizam završila je 2017. god. Trenutno student master studija na smeru Dizajn enterijera.